

mladá fronta

ostře sledované vlaky

bohumil

hrabal

Bohumil Hrabal
Ostře sledované vlaky

Mladá fronta

Tenhleten rok, rok pětáctýřicet, Němci už neovládli prostor nad naším městečkem. Natožpak nad celou krajinou, zemí. Hloubkaři narušili dopravu tak, že ranní vlaky jezdily v poledne, polední večer a večerní za noci, takže se někdy stalo, že odpolední vlak přijel podle jízdního řádu na minutu včas, ale to bylo tím, že to byl čtyři hodiny opožděný dopolední osobák.

Předevčírem nepřátelský stíhač přestřílel nad naším městečkem německou stíhačku tak, že jí ustřelil křídlo. A potom trup hořel a padal někam do polí, ale to křídlo, jak se vyvrátilo z trupu, vytrhlo několik hrstí šroubů a matic, které napadaly na náměstí a pozobaly hlavy několika ženským. Ale to křídlo plachtilo nad naším městečkem, kdo mohl, tak se na to díval, až do té doby, kdy to křídlo vrzavým pohybem se sneslo nad samé náměstí, kam se vyhrnuli hosté z obou restaurací, a potom už stín toho křídla se pohyboval náměstím a lidé hned běželi přes náměstí a hned zase na tu stranu, kde stáli před chvilkou, protože to křídlo se pořád pohybovalo jako obrovské kyvadlo, které zahánělo občany do protisměru možného pádu a přitom vydávalo stále silnější hřmot a zpívavý zvuk. A potom se rychle smyklo a spadlo do děkanské zahrady. A za pět minut už si občané odnášeli pláty a plechy z toho křídla, aby se hned druhý den objevily jako stříška na králíkárně, slepičárně, jeden občan už odpoledne z toho ukořistěného plechu vystříhával kusy, z kterých večer nadělal krásné kryty na nohy k motocyklům. Tak zmizelo nejen to křídlo, ale i všechny plechy a součástky z trupu říšského letounu, který spadl za městečkem do sněhem zasypaných polí. Jel jsem se tam podívat na bicyklu za půl hodiny po sestřelení. A už jsem potkával občany, kteří na vozíčku táhli to, co ukořistili. Těžko se dalo uhádnout, na co by to tak mohlo být? Ale já jsem jel na bicyklu dál, chtěl jsem se podívat na ten rozbitý aeroplán, já jsem nesnášel shánlivé lidi, kdepak já a sbírat nebo utrhávat nějaké součástky, nějaké krámy! A sněhem ušlapanou cestičkou, která už vedla k těm černým troskám, kráčel můj otec, nesl nějaký stříbrný hudební nástroj a usmíval se a třásl těmi stříbrnými střívký, nějakými trubičkami. Ano, byly to trubičky z letadla, trubičky, kterými tekla benzín, a já jsem až doma navečer poznal, proč tatínek měl

z téhle kořisti takovou radost. Rozřezal je na stejné kousky, vyleštil, a potom vedle těch šedesáti lesklých trubiček položil svou patentní tužku s vysouvací tuhou. Můj otec. dovedl udělat všechno na světě, protože byl od svých osmačtyřiceti let v penzi. Byl strojvedoucí a na stroji byl od dvaceti let a tak měl vysloužená tuplovaná léta, ale občané šileli závistí, když si pomysleli, že otec může ještě dvacet třicet let na tomhle světě žít. A potom, tatínek vstával ještě dřív než ti, co chodili do práce. V celém kraji sbíral, kde se co dalo, šrouby, podkovy, z veřejných skládek si odnášel kdejaký nepotřebný krám a součástku a všechno skladoval doma v kůlnách a na půdách, jak nějaká sběrna starého železa to u nás vypadalo. A kdo nepotřeboval starý nábytek, všechno si odvezl náš otec, takže ač jsme doma byli jen tři, měli jsme padesát židlí, sedm stolů, devět kanapí a spousty skříňček a umývadel a džbánů. A i to bylo otci málo, vyjížděl na bicyklu do kraje a dál, kramličkou přehraboval skládky a navečer se vracel s kořistí, protože všechno se mohlo na něco jednou hodit, a také hodilo, poněvadž když někdo potřeboval něco, co se už nevyrobělo, nějakou součástku k autu nebo šrotníku nebo mlátičce, a když to nesehnal, přijel k nám, a otec se zamyslel, šel popaměti někam na půdu nebo do kůlny nebo před hromady na dvoře, a potom tam někam hrábl a za chvíli vytáhl nějaký krám, který se opravdu hodil. Proto můj tatínek býval velitelem železných nedělí, a když odvážel všelijaké ty železné krámy na nádraží, vždycky jel kolem našich vrat a odsypal trošku té železné neděle. A přece mu sousedé nedovedli odpustit. Asi to bylo tím, že náš pradědeček Lukáš od osmnácti let bral zlatku denně rentu, za republiky potom v korunách. Můj pradědeček se narodil v roce osmnáct set třicet a v roce osmnáct set čtyřicet osm byl vojenským tamborem a jako takový bojoval na Karlově mostě, zde studenti házeli po vojácích dlažební kostky a trefili pradědečka do kolena a zmrzačili ho nadosmrti. Od té doby bral rentu, zlatku denně, za kterou si denně kupoval láhev rumu a dva paklíky tabáku, a místo aby seděl doma a kouřil a popíjel, pajdal ulicemi, polními cestami, nejraději ale tam, kde se lidé dřeli, a tam se těm dělníkům poškleboval a pil ten rum a kouřil ten tabák, a tak každý rok někde pradědečka Lukáše tak zbili,